

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
MICHAEL MALLIA**

Seduta tat-13 ta' Novembru, 2013

Appell Kriminali Numru. 48/2012

Appell Nru. 48/2012

**Il-Pulizija
(Spt. Maria Stella Attard)
Vs
Ramon Fenech**

Illum 13 ta' Novembru, 2013

Il-Qorti,

Rat l-akkuza dedotta kontra l-appellat [detentur tal-karta tal-identita` numru 489683(M)] quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli fl-1 ta' Mejju, 2011 ghall-habta ta' 3.30 a.m. fi Triq il-Pitkali, Attard, fejn l-Isptar Santa Katerina, waqt li kien qed isuq il-vettura bin-numru tar-registrazzjoni RAM 149

1. irrifjuta jew naqas milli jaghti skond il-ligi kampjun tan-nifs, meta gie mitlub biex jaghti dan il-kampjun minn persuna nkarigata minn servizz pubbliku;

Kopja Informali ta' Sentenza

2. saq jew ipprova jsuq jew kellu fil-kontroll tieghu vettura bin-numru tar-registrazzjoni RAM 149 meta ma kienx f'kundizzjoni li jsuq minhabba xorb jew drogi;
3. ingurja jew hedded jew ghamel offiza fuq il-persuna ta' PS 839, persuna nkarigata skond il-ligi minn servizz pubbliku, waqt li kien qed jaghmel jew minhabba li kien ghamel dan is-servizz, jew bil-hsieb li jbezzghu jew li jinfluwixxi fuqu kontra l-ligi fl-esekuzzjoni ta' dak is-servizz;
4. ikkaguna griehi ta' natura hafifa fuq Bernice Pace u fuq Dawn Zammit hekk kif gie ccertifikat mit-tabib Dr. Mark Aquilina MD, u minn Dr. Krystle Blaire MD.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-13 ta' Jannar, 2012, li biha, wara li rat l-artikoli 15E u 15A tal-Kap. 65 tal-Ligijiet ta' Malta u l-artikoli 95 u 221 tal-Kodici Kriminali, stante li mill-provi li kien ghad fadal ma gewx ippruvati l-akkuzi odjerni, lliberat lill-appellat mill-akkuzi kollha kif dedotti kontrih,

Rat ir-rikors tal-appellant Avukat Generali minnu pprezentat fl-1 ta' Frar, 2012, li bih talab li din il-Qorti joghgobha thassar u tirrevoka s-sentenza appellata fl-interita taghha u minnflok tipprovdi u tiddeciedi l-mertu tal-kawza mill-gdid billi ssib lill-appellat imputat hati tal-akkuza migjuba kontra tieghu kif ukoll li tordna l-iskwalifika mill-licenzja kollha tas-sewqan tieghu.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellat esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravju tal-appellant huwa s-segwenti w cioe':-

Illi l-Ewwel Onorabbli Qorti kienet skoretta meta ordnat l-isfilz ta' l-affidavit ta' PS 839 a bazi tal-artikolu 3(1) tal-Kapitolu 189 u per konsegwenza lliberat l-appellat imputat minhabba li skond l-Onorabbli Qorti ma kienx fadal provi.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-prosekuzzjoni esebit diversi provi fosthom l-okkorenza, rapport ta' l-isptar Mater Dei, affidavit tat-tabib Mark Aquilina u affidavit ta' PS 839.

Illi dawn il-provi kollettivament ppruvaw il-htija ta' l-appellat imputat minghajr dubju dettat mir-raguni.

Illi fis-seduta tat-13 ta' Jannar, 2012, id-difiza talbet ghall-isfilz ta' l-affidavit ta' PS 839 stante li sar bil-lingwa Ingliza.

Illi l-ufficjal prosekutur talab l-Ewwel Qorti sabiex PS 839 ikun jista` jaghti x-xhieda tieghu viva voce bil-Malti u anke talab sabiex fin-nuqqas li l-Ewwel Qorti tisma lil PS 839 issir traduzzjoni mill-Ingliz ghall-Malti ta' l-affidavit. Illi z-zewg talbiet gew michuda mill-Ewwel Qorti.

Illi wara li l-Ewwel Qorti laqghet it-talba ta' l-appellat hati sabiex issir l-isfilz ta' l-affidavit minghajr ma ordnat it-traduzzjoni tad-dokument jew semghet lil PS 839 viva voce, immedjatament wara lliberat l-appellat hati minhabba, skond hi, nuqqas ta' provi ohra.

Illi kien zball fundamentali li l-Onorabbli Qorti ordnat l-isfilz ta' dan i-dokument a bazi ta' din it-talba.

Illi dan l-affidavit ma kienx l-unika dokument redatt bl-Ingliz. Illi l-okkorenza kif ukoll ir-rapport ta' l-Isptar Mater Dei kienu bl-Ingliz izda d-difiza qatt ma talbet ghall-isfilz taghhom minkejja li kienu bl-Ingliz u l-Ewwel Qorti qatt ma ordnat l-isfilz taghhom.

Illi ghalhekk it-talba tad-difiza kienet biss intiza sabiex twaqqaf l-Ewwel Qorti milli ssib htija minhabba l-prova skjacanti li kienet ghaliex se mai t-talba kienet tkopri kull dokument redatt bl-Ingliz.

Illi stante li l-affidavit kienet prova valida, l-Ewwel Qorti qatt ma setghet ordnat l-isfilz imma se mai kellha (1) tordna traduzzjoni ta' kull dokument redatt minn l-Ingliz ghall-Malti jew inkella (2) kellha titlob li PS 839 jitla jikkonferma l-affidavit, jaghti xhieda bil-Malti u jekk ma kienx f'posizzjoni li jaghti xhieda bil-Malti, jaghti xhieda bl-

Kopja Informali ta' Sentenza

Ingliz u jigi nominat interpretu sabiex jassisti lill-appellat imputat jekk jiddikjara li ma jifhimx il-lingwa Ingliża.

Illi anke li kieku l-Ewwel Qorti ma tatx din l-ordni dan ma kienx jiggustifika ebda sfilz jew liberazzjoni a bazi ta' hekk.

Illi fis-sentenza « Republic of Malta vs Adele-Marianna Creta » l-Onorabbli Qorti stqarret :

The Court concludes that by 1965, when Chapter 189 was enacted, less than one year when Malta became independent, the Legislator was already being flexible to avoid protracted proceedings and interpretation fees. In fact, a simple declaration by the Maltese-speaking accused that they do not object to the use of the English language was considered enough by the Legislator for the Court to order that the proceedings should be in the English Language. So it is difficult for this Court to accept the plea of public order when the law expressis verbis is taking a more practical approach to the resolution of the problem. Chapter 189 is a special law and was enacted after section 516 of the Criminal Code. Hence it should prevail. The aim of Chapter 189 is to make the life of English speaking persons easier and not to create nullities. In fact, the word 'nullity' does not appear in any article of this law.

So, after considering the case 'Il-Pulizija versus Pashkov' and the language of the above two paragraphs from Chapter 189, the Court is considering that there is no basis for the public order submission made by the accused.

Illi din is-sentenza regghet giet ikkonfermata fis-sentenza "Ir-Repubblika ta' Malta vs Christopher Philip Agius" fejn stqarret :

Huwa veru li fil-process tezisti l-verzjoni bil-Ingiliz ta' dan ix-xhud u mhux traduzzjoni ghall-Malti, imma l-Qorti mhix tilqa` din l-eccezzjoni ghal dawn ir-ragunijiet :

- a) *l-ewwel nett il-Kap 189 imkien ma jsemmi nullitajiet ta' proceduri minhabba xi nuqqas ta' traduzzjoni;*
- b) *dan ix-xhud ghadu jista` jixhed fil-guri u tinghata verzjoni bil-Malti;*

c) Din il-Qorti kif preseduta tat digriet dettaljat hafna dwar din il-kwistjoni tal-uzu tal-lingwa Ingliza fl-4 t'Ottubru 2011 fl-ismijiet "Ir-Repubblika versus Adele Marianna Creta" fejn kienet cahdet tali nullita` ta' proceduri shah u qed taghmel referenza ghar-ragunijiet hemm moghtija a skans ta' ripetizzjoni zejda.

Illi huwa evidenti li f'dan il-kaz l-Ewwel Qorti kienet zbaljata meta ordnat l-isfilz ta' l-affidavit ta' PS 839 u minhabba din ir-raguni kkonkludiet li ma kienx hemm provi bizzzejjed meta l-prosekuzzjoni ressqet bizzzejjed provi sabiex jigi ppruvat il-kaz minghajr dubju dettat mir-raguni.

Ikkunsidrat.

Irrizulta illi fl-1 ta'Mejju, 2011 ghall- habta ta' 3:30am l-appellat Ramon Fenech kien qieghed isuq il-vettura tieghu RAM 149 fi Triq il-Pitkali, Attard hdejn l-isptar Santa Katarina. Hemm hekk baqa' diehel go karozza ohra bin-numru tar-registrazzjoni NFS 313 fejn imbotta l-vettura ghan-nofs it-triq u kkaguna griehi fuq il-passiggier gewwa l-vettura li ntlaqtet. Meta l-appellat gie mitkellem mill-pulizija PS 839 dan innota riha qawwija ta' xorb u qal lill-appellat biex jakkumpanjah fl-ghassa tal-pulizija fejn l-appellat irrifjuta illi jsir il-breathalyzer test. Gie nformat illi kienu se jittiehdu proceduri kriminali kontra tieghu. Dawn ittiehdu u b'Sentenza tat-13 ta' Jannar, 2012 il-Qorti tal-Magistrati kienet illiberat lill-appellat minhabba nuqqas ta' provi.

L-Avukat Generali kien agravat minn din is-Sentenza u minnha nterpona appell u dana 'l ghaliex l-Ewwel Qorti ma messietx ordnat l-isfilz ta' l-affidavit ta' PS 839 ghar-raguni li ma kienetx bil-Malti u fi kwalunkwe kaz, provi kien hemm bizzzejjed sabiex twassal ghal htija ta' l-appellat.

Ikkunsidrat.

Irrizzulta illi diversi dokumenti gew ipprezentati bil-lingwa Ingliza, dawna kienu l-okkorrenza, c-certifikat mediku u l-affidavit ta' PS 839 izda d-difiza b'mod selettiv talbet l-isfilz ta' l-affidavit ta' PS 839 permezz tal-verbal tat-13 ta'

Jannar, 2012 (fol 15) peress li kien ikur kontra l-Artiklu 3 (1) tal-Kap 189 li jirregola l-proceduri li jsiru bil-Malti. Il-Qorti laqgħet it-talba u ordnat l-isfilz ta' l-affidavit. L-Avukat Generali fir-rikors tiegħu qiegħaed jgħid illi f'dan l-istadju l-ufficjal prosekutur talab illi PS 839 jagħti x-xhieda tiegħu viva voce bil-Malti u anke li ssir traduzzjoni mill-Ingliż għal Malti ta' l-affidavit u z-zewg talbiet gew michuda mill-Ewwel Qorti.

Minn ezami akkurat tal-verbal inkwistjoni mkien m'hemm imnizzel illi l-prosekuzzjoni għamlet it-tali talba u l-unika haga li għamlet għat-talba tad-difiza kienet li tirmimetti ruhha. Veru illi din il-Qorti kienet tippretendi aktar mill-ufficjal prosekutur u kellu jopponi għal talba bħal din tad-difiza, aktar u aktar meta kienet talba selettiva biex tincidi biss l-affidavit ta' PS 839 u mhux id-dokumenti l-oħra bl-Ingliż illi gew esebiti f'dawn l-Atti. Veru li l-appellat għandu dritt illi jkollu l-Atti kollha bil-lingwa li huwa jifhem u la sab oggezzjoni għal dan l-affidavit ipprezentat bl-Ingliż allura l-Ewwel Qorti kien imissha ordnat traduzzjoni tiegħu u tad-dokumenti l-oħra bl-Ingliż halli l-appellat ikun jista jipprepara d-difiza tiegħu imma mhux jippriva lill-prosekuzzjoni bil-possibilita li ggib x-xhieda una volta li l-istess prosekuzzjoni ma kellha l-ebda tort għal fatt illi l-affidavit gie redat bl-Ingliż. Kif qalet il-kawza fl-ismijiet *Republic of Malta vs Adelaide – Marianna Creta* (4 ta' Ottubru, 2011, Qorti Kriminali), *The aim of Chapter 189 is to make the life of English speaking persons easier and not to create nullities. In fact the word nullity does not appear in any Article of this Law.* Għalhekk din il-Qorti issib illi d-decizzjoni tal-Qorti tal-Magistrati illi ordnat l-isfilz ta' l-affidavit ta' PS 839 kienet wahda zbaljata l-affidavit kienet prova legali u valida magħmula skond il-ligi u, wara traduzzjoni kellha tigi konsiderata flimkien mal-assjem tal-provi l-oħra u tingħata sentenza fuq kollox.

Għalhekk, qabel ma l-Qorti tghaddi biex tikkunsidra t-talba tal-Avukat Generali għat-thassir u revoka tas-sentenza appellata, jkun gust u ekwu li l-Qorti terga` tiftah il-kawza billi tordna t-traduzzjoni għall-Malti tal-affidavit ta' PS 839 Stephen Micallef u kwalunkwe dokument iehor redatt bl-Ingliż li tindika d-difiza, ssir trattazzjoni mill-gdid biex

Kopja Informali ta' Sentenza

b'hekk kemm il-prosekuzzjoni u d-difiza jkollhom l-opportunita` li jaghmlu re-evalwazzjoni tal-provi kollha bl-affidavit ta' PS 839 bhala parti integrali taghhom.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----